

Edebiyat Evinin Afrika Gezisi 9

– Nuri Baş · 13 Aralık 2024

Sabahın erken saatlerinde gemide bir kargaşa sormayınız gitsin. Kul 55 ile Haruni Hocam tutturmuşlar biz illa da bu sakin limanda balık avlayacağız.

-Yav etmen tutman bu saatta balık avlamak mı olur? Şimdi kaptan görürse açar ağzını yumar gözünü. Dediysen de dinletemedik.

Ömer üstad, HarunYıldırım, Nurettin Akdeniz, Hüseyin Eken ellerine oltalarını almışlar, denize salmışlar balık bekliyorlar.

Birden Haruni'nin oltası oynamaya başladı.

"Aha geldi balık" arkadaş deyio oltayı çekmesiyle kocaman bir yılanın güverteye düşmedi bir oldu.

Ortalık bir anda karıştı.

Bağrıışanlar, çığrıışanlar, kaçışanlar.

Hele Meryem hanım"AmaninnnnnnAllahını seven beni tutmasın" diyerek neredeyse geminin baca direğine tırmandı.

Gürültüye patırtıya kaptan yetiştı.

" Ne bu gürültü, ne bu şamata. Burasını karılar koğuşuna çevirdiniz" diyerek herkesi bir güzel haşladı.

Durum anlatılınca yakalayın şu yılanı da denize atın" dedi.

Demesi kolay. O gürültü patırtıya yılan durur mu hiç ortalık da kimbilir nereye kayboldu?

Şimdi Başta "illa balık tutacağız" diye tutturanlar olmak üzere herkes eline kendisini yılanı karşı

savunacak bir eşya alarak yılanı aramaya başladılar ama sanki yılan yer delindi de içine girdi.

Herkesin içine bir korku girmişti.

Ya birden bu yılan birisinin karşısına çıkarsa hele ki hanımların karşısına çıkarsa ne olacaktı?

Bütün aramalara rağmen bulunamadı.

Sonunda kaptan " Beni ilgilendirmez arkadaşkar onu siz düşününüz. Benim hareket saatım geldi. Ben yola çıkıyorum "diyerek gemiyi Habeşistan'a doğru hareket ettirdi.

Yaklaşık 102 milyon kişinin yaşadığı kalabalık ve hareketli bir Afrika ülkesi olan (Habeşistan) EtiyopyaAfrika'da sömürge altına girmeyen tek ülke olarak da biliniyor. Muson yağmurları, leziz kahvesi, zengin kültürel dokusu, tarihi yapıları ve göz alıcı manzaralara sahip doğal güzellikleriyle görenleri kendine hayran bırakan Etiyopya; ülkenin başkenti konumundaki Addis Ababa'nın yanı sıra Dire Dawa, Lalibela, Harar, Bahar Dar ve Axum gibi pek çok şehre de ev sahipliği yapıyor.

Bu ülkede ilk işimiz Etiyopya'nın Mekele kentine 60 kilometre mesafedeki Necaşi köyünde bulunan

Etiyopya Kralı Necaşı Eshame'nin türbesi ve camisi ile aynı bölgede bulunan 15 sahabenin mezarlarını ziyaret etmek oldu.

Hz. Muhammed döneminde Mekke'deki baskılar üzerine Habeşistan'a (Etiyopya) hicret eden Müslümanlara sahip çıkan dönemin Kralı Necaşı'nın türbesi ve 15 sahabenin mezarlarını aslına uygun olarak restore edilmişti.

Proje kapsamında türbe haziresi ile camiden türbeye ulaşan yolun da restore edilmiş 'cami avlusundan türbeye ulaşan yola da "sahabeler yolu" adı verilmişti. ve Afrika topraklarına ilk gelen Müslüman sahabeleri ve Kral Necaşı Eshame'yi temsilen 16 anıt taşı da bu yola yerleştirilmişti.

İslamiyet tarihinde önemli bir yere sahip Necaş Köyü, Etiyopya'nın Tigray eyaletinde yer alıyor. Hicretten önceki dönemde Mekke'de gördükleri maddi, manevi işkenceler ve zulümler sebebiyle vatanlarını terk etmek zorunda kalan ilk Müslümanlara Hz. Peygamber, Habeşistan'a hicret izni verdi. Farklı tarihlerde iki ayrı kabile halinde yola çıkan sahabeler, Kızıldeniz'i aşarak Afrika topraklarına geçti ve Afrika'nın ilk Müslüman topluluğunu oluşturdu.

Müslümanları topraklarına kabul eden Necaşı Eshame, Müslümanların anlattıklarından ve yaşantılarından etkilenip kısa süre sonra İslam'ı kabul etti.

Hicretin 9. yılında vefat eden Necaşı Eshame'nin cenazesi, Müslümanların yerleştiği bu köye defnedildi ve bu bölge Necaş köyü olarak anılmaya başlandı.

Türbe çok kalabalık olduğu için sırayla türbe ziyaretinde bulunduk arkasında da camide öğlen namazı kılındı.

Bu ülkede sırasıyla başkent Addis Ababa'da şehrin en büyük ortodoks katedrali olan Kutsal Teslis Katedrali, Etiyopya Tarihi açısından önemli eserlerin sergilendiği Ulusal Müzeyi gezdik.

Bu arada çok meraklı olan Zeynep Saylan kardeşimiz

Ya bu artis ana mıydı neydi bu şehrin isminin manası neymiş diye sorunca Manasının da yeni çiçek olduğunu öğrendik. Daha sonra da sırasıyla Gondar'da Selassie kilisesini, Simien dağları milli parkının Tana Gölünü gezdik. Bahir Dar'da bulunan Tana Gölü, Etiyopya'nın en büyük gölü ve Mavi Nil nehrinin doğduğu yerdir. Salların ve kayıkların üzerinde sekiz onarlı gruplar halinde gölün tadını çıkarıyorduk ki birden Rüya ile Elif bir çığlık attılar- Anneeeeeeeee.... Bu ney böyle? Sanki bu ney böyle dedikleri kocaman yaratık da bön bön uzaktan onlara bakıyordu. Rehber korkmamaları gerektiğini bunun bir su aygırı olduğunu ve tehlikesiz olduğunu söyledi de hem kızcağızlar hem de saldakiler sakinleştiler. Bu arada Kul 55 ve Haruni hocanın ekibi koca bir gemi halkına yetecek kadar balık avlamışlardı. O balıklar da kayak ve sallarda temizlendi. Omo adasına gittiğimizde mangal yapıp yiyecektik onları. Akşam otele motele gitmeden gemiye döndük. Kimse bir daha Mücella hanımdan fırça yemek istemiyordu. Geç

vakitlere kadar çaylar içildi, sohbetler edildi. Artık yavaş yavaş milletin uykusu gelmeye başlamıştı. İpçi Erdoğan, Sami hoca, Fikret üstad aynı kamarada kalıyorlardı. Erdoğan üstad” Ben yatmaya gidiyorum, galiba siz de uyku yok” diyerek onlardan ayrıldı. Henüz daha üç beş dakika geçmemişti ki canhıraş bir feryat koptu. Erdoğan üstad adeta hızar makinasında doğranıyormuş gibi boğuk bir sesle “Yetişin, yetişin diye feryat ediyordu. Henüz yatmamış olanlar üstadın kamarasına koştuklarında karşılaştıkları manzara korkunçtu. Meğer sabah gemide kaybolan o koca yılan üstadın yatağının içindeymiş. Üstad yatmak için yorganı kaldırıncaya bütün heybetiyle karşısına dikilmiş. Kimse cesaret edip içeri giremiyordu. Hem yilandan korkuyorlardı hem de üstadın ayağına dolanan yılan kafasını dikmiş sağa sola bakıyordu. En küçük yanlış bir hamlede ısırabilirdi. Ne yapmak gerekiyordu? Kimse bir şey yapamıyordu.

Nuri üstad, bacanağı Zaralı şampiyona

“ Şampiyon bu işi sen halledersin “ dedi. O da “Tamam” dercesine başını salladı.

Sonra yavaş hareketlerle yılanı ürkütmeden yanına yaklaştı. Yılan bir saldırı olacağını anlamış gibi başını daha da dikerek taarruz vaziyeti aldı.

Birden yarıya kadar boşalttığı vücudunu başıyla beraber ileri savurunca bu fırsatı bekleyen Şampiyon yılanı kafasından yakaladı.

Yılan kendini kurtarmak için dolanmış olduğu üstadın bacağına bırakıp kıvranmaya başladı. Şampiyon kuyruğundan da yakaladı. Artık yılanın hareket kabiliyeti bitmişti.

Gemide bir alkış koptu.

-Yaşa Şampiyon. Varol Şampiyon.

Şampiyon iyice hırpaladığı yılanı kaldırıp denize fırlatınca yolcular derin “bir ohhhhh” çektiler.

Zavallı Erdoğan üstadı Azeri doktorumuz ayıltmak için bir hayli uğraştı. Şükür ki hiç bir yerinde ısırık yoktu.

Ertesi gün ziyaret edeceğimiz yer Omo vadisindeki yerli kabilelerdi. Etiyopya'nın güneyinde Kenya sınırına yakın olan Omo Vadisi, tamamen apayrı bir dünya izlenimi veriyordu. İnsan profilinin ülkenin geri kalanından ne kadar farklı olduğunu daha adım atar atmaz anlamıştık.

Omo vadisi kabilelerinden ilk önce Arba Minch'de Dorze köyünü ziyaret ettik.

Yalancı muz ağacının yapraklarını kullanarak yaptıkları evlerinin şekilleri pek ilgi çekiyordu. Evler, filin kafa ve burnunu andırarak şekilde inşa edilmişlerdi. Burada oturup Dorzeli kadınların yalancı muz yapraklarından yaptıkları “Kotcho” adı verilen yerel ekmek yapımını izledik.

İzlemesine izledik ama Meryem hanımla Fatma hanım tutturdular “illa biz de bu ekmekten yapacağız.” Ama ne mümkün en az on tane ekmeği yaktılar. Sonunda pes ederek “ Biz bu işi galiba beceremeyeceğiz? Hem canım ne gereği var biz köylü kadını mıyız ki ekmeğ yapalım nasıl olsa bizim ekmeğleri fırından alıyoruz” diyerek yüzlerinin akıyla, ellerinin hamuruyla bu işten çekildiler.

Ziyaret ettiğimiz en ilginç kabilelerin diğeri ise kadınların dudaklarına yerleştirdikleri plakalar ile nam salmış olan Mursi kabilediydi.

Bu Mursili kadınları gören Zeynep ve Selva hanımlar

-Yav bunlarda zerre kadar akıl varsa o akıldan bizde asla yok. Bunlar manyak mıdırlar? Kendi kendilerine bu kadar eziyet veriyorlar?”Dediler.

İyi ki dediklerini yerli kadınlar anlamıyorlardı. Yoksa onlar da kendilerini savunurlar bir ağız dalaşı başlardı. Bizimkilerin yenilecekleri kesindi. Çünkü o kadar kocaman ağızlı kadınlarla bizimkiler başemezlerdi.

Nuri Baş.Dokuzuncu Bölümün sonu